

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Chanel Cleeton
WHEN WE LEFT CUBA

Copyright © 2019 by Chanel Cleeton

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Berkley, an imprint of Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

Translation Copyright © 2020 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03515-5

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Š A N E L
K L I T O N

K U B A
U M O M S R C U

Prevela Ljiljana Petrović Vesković

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2020.

*Za snove koji nam klize između prstiju.
Da se jednog dana sjate u naše naručje.*

PROLOG

26. novembar, 2016.

Palm Bič

Misteriozni poklon stiže pred njena vrata odmah posle ponoći, u sitne noćne sate, čarobne i proganjajuće, ušuškane u elegantnoj korpi ukrašenoj raskošnom crvenom mašnom, uručen od strane ljubaznog muškarca u tamnom odelu koji nestaje jednako brzo kao što je došao, poslat sa znamenite adrese u Palm Biču srebrnim rols-rojsom koji se nalazi u vlasništvu jednog od najpoznatijih žitelja ostrva.

Žena uzima korpu i polako kreće ka dnevnoj sobi, ka svom privatnom utočištu punom vibrantnih boja, i dok razmotava pošiljku, pred očima joj izranjaju poznate francuske reči i odmah shvata šta je to.

Jedna suza joj se kotrlja niz obraz.

Stanio joj krcka pod dlanom, staklo joj prijanja uz kožu poput melema, kao da je ta flaša, savršeno rashlađena, svih tih godina čekala na nju. Podiže šampanjac iz korpe, odnosi ga do šanka u dnevnoj sobi i drhtavom šakom ukrašenom krupnim svetlucavim dragim kamenom izbacuje čep.

Prkosni prasak plutanog zatvarača para noćnu tišinu. Mada je kasno, ima dobar povod da to učini, ne želi da propusti tu priliku, a osim toga, zna da će njen mir uskoro narušiti i drugi zvuci: zvonjava telefona, brbljivi glasovi prijatelja i rođaka, svojevrsno slavlje nakon beskrajno dugog rata. Ali, za sada, tu je samo...

Šampanjac joj se rasprskava na jeziku poput vatrometa. Ima ukus pobeđe i poraza, ljubavi i gubitka, raskalašnih dekadentnih havanskih noći i izgnaničkih dana u Palm Biču. Podiže čašu u znak neme zdravice i primećuje svoju šaku – sa kožom koja više nije mladalački sveža, već zbrčkana i

Šanel Kliton

sparušena – i ponovo ostaje zatečena tim prizorom, borama koje nijedan plastični hirurg ne može da izbriše, tim suptilnim podrugljivim nagoveštajem da je vreme najbezdušniji od svih lopova.

Kad je toliko ostarila?

U korpi nema poruke, ali nema ni potrebe za tim. Ko bi joj drugi poslao takav poklon: ekstravagantan, rezak, savršeno njen?

Niko osim njega.

PRVO POGLAVLJE

Januar, 1960.

Palm Bič

Glavna stvar u vezi sa sakupljanjem bračnih ponuda je u tome što to uveliko podseća na neki ekscentričan hobi. Jedna ponuda je apsolutno neophodna da biste izazvali divljenje u pristojnom – ili možda ne baš tako pristojnom – društvu. Dve garantuju da ćete biti poželjna gošća na zabavama, tri dodaju dašak misterije, četiri se graniče sa skandalom, a pet – *pet ponuda* te pretvaraju u legendu.

Zbunjeno piljim u muškarca koji izvodi spektakularnu predstavu klečeći na podu ispred mene – *kako se ono zvaše?* – dok mu se telo opasno njiše od previše šampanjca i budalastih ideja. On uživa status drugog rođaka u uglednom klanu Prestonovih, njegova porodica se preko bračnih veza nalazi u srodstvu sa bivšim potpredsednikom, i takođe je rođak jednog od aktuelnih američkih senatora. Smoking mu je elegantan, bogatstvo po svoj prilici sasvim pristojno, ako ne i optimistično, zahvaljujući velikodušnom nasleđstvu koje mu je ostavila pokojna tetka, a brada previše slaba zbog poznate sklonosti Prestonovih da se previše često venčavaju sa drugim pripadnicima svog klana.

Endru. Možda Albert? Ili Adam?

Sreli smo se više puta na sličnim zabavama u Palm Biču. Da još uvek živim u Havani, ja bih na tim zabavama bila glavna zvezda, dok ovde svojom krotkošću i smernošću treba da zaslužim da budem pozvana na njih. Sigurno bih mogla da prođem i gore nego da se udam za drugog rođaka američkog plemstva; na kraju krajeva, prosjaci ne mogu da biraju, a

izgnanici još manje. Bilo bi pametno da prihvatim njegovu prosidbu – svoju sudbonosnu petu – i da poput svoje sestre Elise spoznam svetu tajnu braka.

Ali zar u tome ima nečeg zabavnog?

Osećam šaputave glasove koji mi mreškaju haljinu, svoje ime – *Beatriz Perez* – na njihovim usnama, težinu radoznalih pogleda na svojim leđima, reči koji gamižu ka meni, pentraju mi se uz suknju, grabe lažne dragulje sa mog vrata i bacaju ih na pod.

Pogledaj je samo.

Tako je nadmena. Svi iz njene porodice su takvi. Trebalo bi da im neko kaže da im ovo nije Kuba.

Pogledaj te kukove. Tu haljinu.

Zar tamo nisu sve izgubili? Fidel Kastro je nacionalizovao sve šećerne plantaže koje su pripadale njenom ocu.

Zar nema nimalo srama?

Moj osmeh se širi, postaje još blistaviji od lažnih dragulja koje nosim oko vrata, i jednako iskren. Šaram očima kroz gužvu, pored Aleksandra koji kleči na podu kao na poskakujućoj palubi, pored namrgođenih pripadnika stare garde koji me streljaju pogledom, sve dok ne pronalazim svoje sestre, Isabel i Elisuu, koje stoje u uglu držeći izdužene čaše sa šampanjcem. Pogled na njih me podseća da se nikom i ničemu nećemo klanjati, i to uspeva da me ohrabri.

Ponovo se okrećem ka Alisteru.

„Hvala ti, ali moram da te odbijem.“

Trudim se da to kažem lakim tonom, kao da je sve to samo šala, i to šala pod dejstvom alkohola, a možda, *nadam se*, i jeste tako. Ne možeš u nekog da se zaljubiš i da mu navrat-nanos ponudiš brak. To se ne radi tako, zar ne? To je svakako... neprimereno.

Čini se da je siroti Artur šokiran mojim odgovorom.

Možda ipak nije šala.

Polako dolazi sebi, isti onaj samouveren osmeh koji je imao pre nego što je pao na kolena vraća se na njegovo lice sa osvetničkim žarom, dajući mu izraz koji verovatno predstavlja njegovo prirodno stanje: izraz čoveka koji je beskrajno zadovoljan sobom i svetom u kome živi. Vlažnim lepljivim dlanom hvata moju ruku i pridiže se na teturave noge, prigušeno brekćući.

Čkilji, a oči su joj ponovo u istoj visini sa mojima – ili skoro istoj jer stojim na štiklama koje sam pozajmila od Isabel.

Kuba u mom srcu

Alekove oči sevaju kao da je klinac kome sam otela omiljenu igračku, pa se sad sprema da priredi maestralnu scenu kako bi me naterao da platim za to.

„Dopusti da pogodim. Imaš nekog na Kubi?“

Ton mu je dovoljno zajedljiv da mi zapara kožu.

Moj dijamantski osmeh se vraća, osmeh izbrušen još dok me je majka ljuljuškala na krilu, veoma koristan u ovakvim situacijama, sa oštrim kr-tim ivicama, koji onog kome je upućen upozorava da je bolje da se previše ne približava.

I ja umem da ugrizem.

„Tako nekako“, lažem.

Sad kad je jedan od njih ustao sa poda, više ne klečeći pred nametljivom strankinjom čije prisustvo moraju da tolerišu ove društvene sezone, ostali gosti nam konačno okreću leđa, uz podrugljive žamore, uzdahe i šuštanje otmenih toaleta. Mi posedujemo taman toliko novca i uticaja – šećer je u Americi skoro jednako unosan kao na Kubi – da ne mogu direktno da nas saseku, ali ni približno dovoljno da ih sprečimo da se obruše na nas kao čopor prefriganih vukova kad nanjuše crveno meso. Fidel Kastro nas je sve pretvorio u prosjake; čak i da nema drugih razloga, to je dovoljno da poželim da mu zarijem nož u srce.

Odjednom, zidovi postaju previše sabijeni, svetla u balskoj dvorani previše bleštava, gornji deo moje haljine previše tesan.

Prošlo je skoro godinu dana otkako smo napustili Kubu, misleći da će to trajati samo nekoliko meseci, dok svet ne shvati šta je Fidel Kastro uradio našem ostrvu, i otkako nas je Amerika primila u svoj – manje ili više – srdačan zagrljaj.

Okrružena sam ljudima koji ne žele da budem ovde, mada svoj prezir skrivaju iza učtivih osmeha i lažnog saosećanja. Gledaju me s visine preko svojih aristokratskih noseva jer moja porodica tu ne živi od osnivanja Amerike, jer moji preci nisu doplovili brodom pravo iz Engleske, jer se ne uklapam u njihov kliše. Moj ten je za nijansu previše taman, moj akcenat previše stran, moja vera previše katolička, moje prezime previše kubansko.

U tren oka nam prilazi starija žena koja ima isti ten i crte lica kao Anderson, ošinuivši me opakim pogledom koji valjda treba da mi pokaže gde mi je mesto. Moj prosac nestaje u vrtlogu *živanšija* i ponovo ostajem sama.

Kad bih se ja pitala, uopšte ne bismo dolazili na takve zabave, osim ove večeras, uopšte ne bismo pokušavali da se dodvorimo otmenom društvu iz Palm Biča. Ali ovde se ne radi o mojim željama. Ovde se radi o mojoj majci, i sestrama, i očevoj potrebi da preko društvenih veza razvije i učvrsti svoju poslovnu imperiju tako da niko više ne može da nas uništi.

I, naravno, kao i uvek, o Alehandru.

Krećem ka jednom od balkona iza balske dvorane, pridržavajući porub haljine, pazeći da ne pocepam delikatnu tkaninu.

Prolazim kroz otvorena vrata i izlazim na kamenu terasu, dok mi haljina leprša na vetru. U vazduhu se oseća blaga svežina, nebo je vedro, zvezde svetlucaju, mesec je pun. Okean potmulo huči u daljini. To je zvuk mog detinjstva, mog devojaštva, koji me doziva kao pesma sirena. Zatvaram oči koje već počinju da me peku i zamišljam da stojim na drugom balkonu, u drugoj zemlji, u drugo vreme. Šta bi se desilo ako bih krenula ka vodi, ostavivši tu zabavu za sobom, skinuvši te neudobne cipele i zagnjurivši stopala u pesak sve dok ne osetim kako mi se okean svija oko gležnjeva?

Jedna suza mi kreće niz obraz. Nikad nisam mislila da je moguće toliko čeznuti za nekim mestom.

Prelazim nadlanicom preko vlažnog lica, skrenuvši pogled ka ivici balkona, ka palmama koje se njišu u daljini.

Neki muškarac stoji pored ograde, jedan deo tela mu je utonuo u tamu, drugi obasjan snopom mesečine.

Visok je. Plava kosa – u stvari, skoro crvenkasta. Rukama je naslonjen na ogradu, otmen sako mu je zategnut preko ramena.

Pravim korak unazad i on se pomera...

Zastajem kao sleđena.

Oh.

Oh.

Kad vam neko čitavog života govori kako ste lepi, stvar je u tome što te reči, što ih više slušate, postaju sve besmislenije. Šta uopšte znači biti „lep“? Da su vam crte lica raspoređene na način koji je neko, negde, prozivljno proglasio ugodnim za oko? „Lepota“ nikad ne može da parira ostalim osobinama koje možete da posedujete: da budete pametni, zanimljivi, hrabri. A opet...

On je lep. Šokantno lep.

Kao da je sišao sa platna, naslikan širokim raskošnim potezima umetničke četkice, kao bog koji se spustio na zemlju da se umeša u poslove običnih smrtnika.

Iritantno lep.

Deluje kao čovek koji nikad nije morao da se pita da li će imati krov nad glavom, ni da strepi da li će mu otac umreti u ćeliji koju deli sa još osmoricom muškaraca, ni da za sobom ostavi jedini život za koji je znao. Sasvim suprotno, imam utisak da preda mnom stoji muškarac kome od trenutka kad se ujutru probudi pa do trenutka kad uveče spusti glavu na jastuk svi govore kako predstavlja oličenje savršenstva.

I on je mene primetio.

Zlatni Momak se naslanja na ogradu, prekrstivši svoje snažne ruke ispred grudi. Pogled mu kreće bukvalno od vrha moje glave, od frizure oko koje smo se Isabel i ja mučile punih sat vremena, gundajući što nemamo služavku koja bi nam pomogla. Sa tamne kose oči mu klize ka mom licu, i naniže ka dubokom dekolteu moje haljine i šljaštećim lažnim draguljima zbog kojih se odjednom osećam užasno jeftino – kao da može da vidi da sam uljez – i potom još niže, ka struku i kukovima.

Uzmičem za još jedan korak.

„Da li sad treba da te smatram svojom rođakom?“

Njegove reči me zaustavljaju u pola pokreta, vežući me za mesto kao da me je rukom zgrabio oko struka, kao da je navikao da druge potčinjava svojoj volji uz veoma malo ili nimalo napora.

Gnušam se takvih muškaraca.

Glas mu ima prizvuk koji je, kako sam naučila, u ovoj zemlji tipičan za ljude koji su puni para: uglađen, zvonak, lišen nepoželjnog stranog akcenta. To je glas koji svom vlasniku garantuje da će se oni koji ga slušaju naslađivati svakom njegovom rečju.

Izvijam obrvu. „Oprostite?“

Leđa mu se odvajaju od ograde, a duge noge u tren oka poništavaju razdaljinu koja nas deli. Zastaje dovoljno blizu da moram da podignem glavu da bih mu videla lice.

Oči su mu plave, nalik na morske dubine iza Malekona.*

* Morski bedem koji se pruža duž havanske obale; takođe i naziv za šetaliste pored bedema. (Prim. prev.)

Ne prestajući da mi gleda u oči, pruža ruku i prelazi palcem preko mog domalog prsta. Njegov dodir je tako šokantan da me tera da se trgnem iz letargije u koju me je bacila ta dosadna zabava. Usne mu se izvijaju u osmeh i primećujem sitne zbrčkane linije oko očiju. Kako je lepo videti da čak i bogovi imaju mane.

„Endru je moj rođak“, objašnjava, kao da ga to sasvim blago zabavlja.

Primitila sam da se većina bogataša – onih koji su još uvek bogati – ponaša kao da je nedopustivo da pokažu makar mrvu više od *blage* zabavljenosti.

Endru. Peta bračna ponuda ima ime. Muškarac ispred mene takođe ima ime, i to neko prestižno. Da li je on jedan od Prestonovih ili je samo u rodstvu sa nekim od njih, kao što je slučaj sa *Endruom*?

„Svi su prestali da dišu dok su čekali tvoj odgovor“, kaže.

Ponovo ta blaga zabavljenost, prizvuk koji, ako je dobro izbrušen, može da posluži kao svojevrsno oružje. Ima isto držanje kao svi u toj dvorani, samo što imam utisak da se ne smeje meni, već sa mnom, što je više nego dobrodošla promena.

Poklanjam mu osmeh, sa blago išmirglanim ivicama. „Tvoj rođak ima nepogrešiv osećaj za pravi trenutak i očiglednu sklonost za privlačenje pažnje.“

„I odličan ukus, mora se priznati“, glatko odvrća *Zlatni Momak* – *previše glatko* – uzvrativši mi osmehom, ovog puta još bleštavijim od onog prvog.

I ranije je bio lep, ali je ovo prosto apsurdno.

„Istina“, slažem se.

Kakva korist od lažne skromnosti? Ako nećeš da se boriš za sebe, ko će to da učini?

Naginje se ka meni, kao da delimo neku tajnu. „Nije ni čudo što si svima zavrтела pamet.“

„Ko? Ja?“

On se tiho smeje, glas mu je dubok, zavodljiv, kao prvi gutljaj ruma koji se razliva kroz stomak.

„Svesna si kako deluješ na ljude. Video sam te u balskoj dvorani.“

Kako je on meni promakao? On nipošto nije čovek koji se utapa u masu.

„I šta si video?“, pitam, ohrabrena činjenicom da još ne skreće pogled sa mene.

„Tebe.“

Puls mi se ubrzava.

„Samo tebe.“ Glas mu je tek toliko čujan da nadjača hućanja vetra i okeana.

„Ja tebe nisam videla.“ Zvučim promuklo, kao da moj glas pripada nekom drugom, nekome ko je *usplahiren* zbog toga što se dešava.

Ni ja ne skrećem pogled sa njega.

Oči mu se blago šire i vidim jamicu koja mu poskakuje na obrazu, još jedna nesavršenost koju mogu da pribeležim, mada je to pre kvalitet nego mana.

„Stvarno znaš kako da navedeš muškarca da se oseti posebno.“

Stiskam šaku kako bih odolela iskušenju da prislonim dlan uz njegov obraz.

„Sigurno ima mnogo ljudi koji ti govore stvari zbog kojih se osećaš posebno.“

Ponovo taj osmeh. „Da, ima“, priznaje.

Pomeram se i sad stojimo rame uz rame, gledajući u mesečinom obasjano nebo.

On me iskosa posmatra. „Znači, istina je?“

„Šta to?“

„Priča se da si bila kraljica Havane.“

„U Havani nema kraljica. Samo tiranin koji bi da postane kralj.“

„Znači, ne voliš revolucionare?“

„Zависи o kojim revolucionarima govoriš. Neki su radili ispravne i korisne stvari. Ali Fidel i njemu slični samo su lešinari koji proždiru leš u koji se Kuba pretvorila.“ Pomeram se unapred i lepršavi donji deo moje haljine fijuče pored njegovih elegantnih pantalona. Osećam kako stoji iza mene, kako mi njegov dah miluje potiljak, ali se ne okrećem. „Predsednik Batista je morao da bude uklonjen. Taj deo posla je uspešno obavljen. Kad bismo sad samo mogli da se otarasimo pobednika.“

Okrećem se ka njemu.

Pogled mu se izoštrio i umesto onog nehajnog sjaja u njemu sad vidim nešto mnogo zanimljivije. „A koga biste doveli na njegovo mesto?“

„Vođu koji istinski mari za kubanski narod i njegovu budućnost. I koji je voljan da ostrvo izvuče iz američkog jarma.“ Uopšte me nije briga što je on Amerikanac; ja nisam jedna od njih i ne želim da se pretvaram da

jesam. „Vođu koji će smanjiti uticaj šećerne industrije“, dodajem, svesno odstupajući od porodičnog stava. Uprkos bogatstvu koje nam je šećer doneo, nemoguće je poreći njegov razorni uticaj na naše ostrvo, koliko god moj otac to pokušavao da učini. „Koji će nam doneti pravu demokratiju i slobodu.“

On ćuti, kao da me iznova procenjuje, i nisam sigurna da li je to zbog vetra ili zbog njegovog daha na mom vratu, ali osećam kako mi koža bridi.

„Ti si opasna cura, Beatriz Perez.“

Usne mi se izvijaju. Naginjem glavu u stranu, pažljivo ga posmatrajući, očajnički pokušavajući da potisnem iskru zadovoljstva zbog te fraze, „opasna cura“, kao i zbog činjenice da zna kako se zovem.

„Opasna za koga?“, obesno pitam.

On ne odgovara, a opet, i ne mora da odgovori.

Još jedan osmeh. I ponovo te jamice na obrazima. „Kladim se da si za sobom ostavila mnogo slomljenih srca.“

Sležem ramenima, primetivši kako mu pogled pada na moje nago rame.

„Imala sam nekih prosaca.“

„Bogati naslednici fabrika za proizvodnju ruma i šećerni baroni ili brađati i čupavi borci za slobodu?“

„Recimo da moj ukus varira. Jednom sam se poljubila sa Če Gevarom.“

Ne mogu da kažem da li sam tom objavom više iznenadila njega ili sebe. Ne znam zašto sam to rekla, zašto sa totalnim strancem delim tajnu koju ne zna čak ni moja porodica. Možda zato što želim da ga šokiram; te Amerikance je tako lako skandalizovati. Da ga upozorim da nisam glupa i naivna debitantkinja; da sam videla i radila stvari koje on ne može čak ni da zamisli. A možda i zato što ima izvesne moći u tome dokle je jedna devojka spremna da ide u zabludalom pokušaju da svog oca oslobodi iz zatvora, iz pakla *Kabanje*, Gevarine tvrđave. To zvuči kao dobra priča, mada mi, duboko unutra, srce drhti od bola pri pomisli na lakovernost mlade devojke koja je u svojoj nadmenosti mislila da poljupcem može da spase nečiji život.

„Jesi li uživala?“ Izraz Zlatnog Momka je nedokučiv, kao inteligentna efikasna maska koju je ponovo navukao preko lica. Ne mogu da kažem da li je šokiran ili me sažaljeva; ali znam da bih mnogo lakše podnela društveni prezir od njegovog sažaljenja.

„U poljupcu?“

On klima glavom.

„Bilo bi mi draže da sam mogla da mu prerežem grkljan.“

Uprkos mom krvožednom odgovoru, nijedan mišić na njegovom licu se ne pomera, što mu svakako služi na čast.

„Zašto si onda to uradila?“

Ponovo iznenađujem sebe – a verovatno i njega – odlukom da mu kažem istinu.

„Zato što mi je bilo dosta da nemoćno posmatram to što mi se dešava, i htela sam da uzmem stvari u svoje ruke. I zato što sam pokušavala da spasem nečiji život.“

„I jesi li uspela?“

U ustima osećam gorak ukus poraza.

„Tog puta jesam.“

Prvobitni talas moći sa sobom donosi još jednu emociju, sećanje na život koji nisam uspela da spasem, na škripu kočnica i automobil koji se zaustavlja ispred ogromnih kapija našeg doma, na otvorena vrata kroz koja ispada još uvek toplo mrtvo telo mog brata blizanca, krv koja natapa stepenište na kome smo se igrali kao deca, glavu koja leži na mom krilu dok očajno jecam.

„Je li stvarno tako loše kao što svi pričaju?“ Ton mu je smekšao, prešavši u nešto što jedva mogu da podnesem.

„Još gore.“

„Ne mogu ni da zamislim.“

„I ne možeš. Pojma nemaš koliko si srećan što si se rodio u ovo vreme i na ovom mestu. Ako nemaš slobodu, nemaš ništa.“

„A šta bi rekla čoveku kome je ostalo još samo nekoliko minuta slobode?“

„Da beži“, odgovaram jetkim glasom.

Senka osmeha mu prelazi preko lica, ali je očigledno da odbija da kupi to što mu prodajem, i zbog toga mi se još više sviđa, zbog toga što je kadar da zaviri iza fasade.

„Da uživa u poslednjim minutima koji su mu ostali“, ispravljam se.

Želim da ga upitam kako se zove, ali me ponos tera da se obuzdam – ponos i strah.

U mom životu trenutno nema mesta za takav luksuz.

Trepćem, i tad vidim šaku koja se pruža ka meni, čekajući da je prihvatim.

„Pleši sa mnom.“

Usta mi naprasno postaju suva. Gutam pljuvačku i naginjem glavu na stranu, proučavajući njegovo lice, praveći se da mi srce ne lupa kao da će iskočiti iz grudi, da mi dlan ne bridi od želje da ga dodirnem.

„Zašto to zvuči više kao izazov nego kao poziv?“

Muzika žamori u pozadini, odašiljući note koje lepršaju ka našem balkonu.

„Hoćeš li da plešeš sa mnom, Beatriz Perez, ti koja se ljubiš sa revolucionarima i kradeš muška srca?“

Tako je šarmantan, opasno šarmantan, i sviđa mi se mnogo više nego što bi trebalo.

Odmahujem glavom, sa osmehom na usnama. „Nisam rekla da sam ukrala nečije srce.“

On uzvraća spektakularnim osmehom čija me blistavost umalo ne obara s nogu. „Ali ja jesam.“

Imam li makar nekakve šanse?

Kreće ka meni, ponovo brišući prostor koji se pruža između nas, i miris njegove kolonjske vode ispunjava mi nozdrve, pred očima mi promiče snežna belina njegove košulje. Ruka mu se spušta na moj struk, vrelina njegovog dlana greje me kroz tanko platno haljine. Drugom rukom uzima moju šaku i prsti nam se prepliću.

Srce mi izvodi akrobacije u grudima dok pratim njegove pokrete. Nimalo iznenađujuće, pleše lako, prirodno, samouvereno.

Ne progovaramo ni reči, a opet, s obzirom na razgovor koji se vodi između naših tela – šuštanje tkanine, jedva uhvatljivi dodiri koji mi se utiskuju u kožu – reči su suviše i daleko manje intimne.

Glavna stvar u vezi sa sakupljanjem bračnih ponuda je u tome što će ljudi zbog toga pomisliti da ste skloni flertovanju. Nekad možda i jesam bila, nekad davno, ali sad mi je nekako neprirodno da izigravam koketu. Sad sam negde između devojke koja sam ranije bila i žene koja želim da postanem.

Pesma se završava, i već počinje sledeća, ovog puta mnogo brža; bio je to ples koji je trajao čitavu večnost i završio se u tren oka. On me pušta iz naručja, ramena mu suptilno poigravaju, svež vazduh struji između nas, moji prsti već čeznu da se ponovo prepletu sa njegovim, šok njegovog odustva je iznenađujuće oštar.

Gledam mu u oči, spremajući se da odolim udvaranju koje će po svoj prilici uslediti, pozivu da izađemo na ručak ili večeru, komplimentima na račun moje plesačke gracioznosti, vrelini njegovog pogleda. Trenutno ne smem da se upetljavam u bilo kakvu romansu, mada sam svesna da bih i te kako volela da se makar nakratko spetljam sa tim muškarcem.

On se osmehuje. „Hvala za ples.“

Posmatram ga dok odlazi, sigurna da će se okrenuti da me još jednom pogleda.

Ali se on ne okreće.

Iznenadeno gledam za njim dok nestaje u balskoj dvorani, među svetom kome očigledno pripada. Prolazi nekoliko minuta pre nego što skupljam snagu da se vratim nazad, pod svetlost raskošnih lustera, među opor sjaj ostalih gostiju.

Prolazim kroz vrata balkona. Isabel stoji sa strane; Elise nema na vidiku.

„Otišla je kući. Ne oseća se dobro“, objašnjava Isabel kad je pitam za Elisu.

Prilazi nam jedan konobar noseći poslužavnik sa šampanjcem, drugi konobari paradiraju naokolo nudeći piće ostalim gostima, neki žamor se pronosi kroz vazduh, šaputanja iza skupljenih dlanova, imena koja lebde na usnama, zatišje pred buru skandala.

Pitajući se kakva je to pikanterija zaokupila njihovu pažnju, šaram pogledom preko dvorane, tražeći Zlatnog Momka, gledajući...

On stoji pored orkestra u prednjem delu dvorane, u društvu starijeg para i mlade žene.

Oh.

Oh.

Nema svrhe da analiziram njene nedostatke jer bi to bio uzaludan pokušaj koji mi ništa ne bi doneo. Jasno je kô dan da je njena porodica tu stigla na nekom velikom slavnim brodu da lično prisustvuje osnivanju američke nacije; ta žena je zadivljujuće lepa, sa plavom kosom i intrigantnim crtama lica, savršena pratilja za tako blistavog muškarca. Haljina joj je otmena, skrojena po poslednjoj modi, dragulji pravi pravcati, usne izvijene u dražestan osmeh.

Ko bi mogao da joj zameri što se tako smeška?

Pridružujem se ostalim zvanicama i podižem čašu da nazdravimo srećnom paru, dok otac buduće neveste objavljuje veridbu svoje kćeri sa

izvesnim Nikolasom Randolfom Prestonom Trećim. On nije samo jedan od Prestonovih. On je *baš taj* Preston. Američki senator koji navodno ima ozbiljne pretenzije da jednog dana stigne do Bele kuće.

Pogledi nam se susreću preko dvorane.

Kako to nisam videla sa kilometar daljine? U životu se na kraju sve svede na milost ili nemilost trenutka.

Novogodišnje večer, 1958, i sve što postoji u tvom svetu su zabave i odlasci u šoping. Novogodišnje večer, 1959, i sve što vidiš oko sebe su vojnici, oružje i smrt.

Sretneš nekog muškarca na balkonu i nakratko se zaboraviš, samo da bi te život već sledećeg trenutka podsetio na to koliko sudbina ume da bude varljiva.

Ispijam šampanjac u nimalo damskom cugu.

A onda primećujem *njega* – muškarca zbog koga sam došla tu – i sve drugo prestaje da bude važno.

Za razliku od Nikolasa Prestona, ovaj muškarac je nizak i zdepast, proćelav, sa nosom koji bi bolje pristajao nekom krupnijem licu. Nosi smoking, ali izgleda kao da se guši u njemu. Po onome što sam uspešla da saznam, na takve zabave ga pozivaju iz jednog razloga: njegova supruga je omiljena u dobrotvornim krugovima i svi u toj dvorani sa dubokim poštovanjem izgovaraju njeno devojačko prezime. Njemu očigledno više prija da bude čovek iz senke, a svaki detalj u njegovoj pojavi potvrđuje tačnost informacija koje su mi prosleđene: on je muškarac koji se ne libi da zasuče rukave i isprlja ruke, koji sa zadovoljstvom pomera svetske lidere kao figure na šahovskoj tabli.

Preziva se Dvajer i ima istaknut položaj u CIA, gde je zadužen za Latinsku Ameriku.

Slagala sam kad mi je Nikolas Randolf Preston Treći – američki senator koji je upravo objavio svoju veridbu – malopre postavio ono pitanje o slobodi. Tačno, uživala bih u njoj, ali samo na trenutak.

Pre nego što krenem u vrašku borbu kako niko nikad više ne bi mogao ponovo da mi je oduzme.

Koliko god bilo čarobno plesati pod mesečinom sa šarmantnim princem, ja sam ovde došla zbog mnogo važnijeg posla. Došla sam da se sretne sa čovekom koji će mi pomoći da osvetim smrt svog brata Alehandra i da ubijem Fidela Kastru.